

ΑΝΑΚΟΜΙΔΗ ΤΩΝ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΕΝ ΟΔΗΣΣΩ.

Εν τών μελών της εις Οδησσόν αποσταλείσης επιτροπής κατεχώρισεν εις την χθρσινήν «Μέριμναν» την εξής έκθεσιν.

Τήν δευτέραν του Θωμά, ήτοι 5 του μεσουντος ήρξαντο αι προπαρασκευαί προς άνόρυξιν του εν τω ναφ της άγιης Τριάδος τάφου του πατριάρχου. Μετά γενομένην έρευναν προς εύρεσιν της θέσεως, εν ή ύπηρχεν ή λάρναξ, διότι ο ναός ούτος ύπέστη τελευταίον σπουδαία μεταβολή διαπλατυνθείς κατά τας πλευράς, ήρξατο ή άνόρυξις επί παρουσία των επιτοπίων πολιτικών και εκκλησιαστικών άρχων, του Έλληνος προξένου, της επιτροπής της ελληνικής κοινότητος και προκρίτων τινών όμογενών. Εντός της εκκλησίας ύπάρχει μεγαλοπρεπής διά τήν λείψανον του πατριάρχου κενοτάφιον περίξ δε αυτού εικονίζεται τή μαρτύριον. Η άνόρυξις ήρξατο παρά τή κενοτάφιον μεσημβρινώς και πρώτον εύρέθη ο θόλος του ύπό τή δάκρυον του ναού κατασκευασμένου μεγαλοπρεπούς και έκτεταμένου τάφου έχοντος ύψος 3 περίπου μέτρων. Εν τω τάφω τούτω ύπηρχε πολυτελής λάρναξ και εντός αυτής έτέρα, ήτις έμπεριείχε τή άγιον λείψανον του πατριάρχου. Η δευτέρα αυτή λάρναξ εκ ζύλων θρύος κατασκευασμένη διατηρείτο εν άριστη κατωστάσει, εν ή πρώτη (1) ως εκ της παρελεύσεως του χρόνου εφθάρη. Εντός του ήμισθάρτου λάρνακος εύρέθησαν τή πατριαρχικά σήματα και ή άρχιερατική στολή, άπαντα ταύτα εν μέρει διασωθέντα άβλαβή. Τήν ήμέραν ταύτην έω, έδω έσταμάτησαν αι έργασίαι, συνταχθέντος δε ύπό των παρισταμένων άρχων και της ελληνικής επιτροπής πρωτοκόλλου, δι' ου πάντα τή άνωτέρω έβεβαιούντο και συνάμα έπιστοποιείτο ή γνησιότης του άγιου λειψάνου του άπαγχονισθέντος Γρηγορίου του Ε', έσφαράγισθη ο τάφος.

Τήν επούσαν αι έργασίαι της ανακομιδής εξηκολούθησαν. Κατεδαφισθέντος τή τοίχου του ναού της άγιης Τριάδος άνεκομιδή επί του ναού ή τή άγιον λείψανον περιελείψα λάρναξ και επί παρουσία των μνησθεισών πολιτικών και εκκλησιαστικών της Οδησσού άρχων ήνεώχθη αυτή. Άλλ' όποια ύπέρξεν ή έκπληξις πάντων και όπόσου σεβασμού αίσθημα κατέλαβεν τούς περιστώτας όταν άντι όστων και κόνειος είδον δόξαληρον τή σώμα του ύπερ πίστειος και πατρίδος πεσόντος τούτου άνωτάτου της εκκλησίας άρχοντος. Τή πρόσωπον του νεκρού, κατά τή διατεταγμένα, εύρέθη κεκαλυμμένον διά του καλύμματος των άγιων μυστηρίων, του άερος, παρά δε τόν λαίμην ή μάλλον επί του προσώπου (2) αυτού εύρέθη ή έπιθανάτιος εικών. Τήν στιγμήν ταύτην θρησκευτική συγκίνασις κατέλαβεν άπαντας τούς παρόντας. Ο δε Σ άρχιερεύς Φθιώτιδος μη δυνάμενος να κρατήσει τή ύπερχείλισαν τήν καρδίαν του αίσθημα έδραμεν ίνα αποκαλύψη τή πρόσωπον του πρό σούτου κειμένου άγιου λειψάνου άλλ' ήμποδίσθη ύπό των παρισταμένων. Μετ' όλίγον πάλιν ο αυτός άρχιερεύς, θέλων να πεισθή ίδίξ άντιλήψει, έάν τή σώμα του έθνάρχου διατηρήθη ύπό της θείας προνοίας άνέπαρον, άπτεται αυτού κατά τόν πόδα και βεβαιούται διά της άφης του ότι τή σώμα είναι τοιούτον, διότι ήσθάνθη αυτό σκληρόν και κατασχηνός. Συνταχθέντος δε και πάλιν δευτέρου πρωτοκόλλου εις διπλούν, βεβαιούντος τ' άνωτέρω έτελέσθη, δοξολογία τις.

Τήν τετάρτην ήτοι τήν 7 τρέχοντος έτελέσθη λειτουργία και είτα πανυχίς, εις ήν παρευρέθησαν άνευ στολής αι επιτόπιαί άρχαι και χιλιάδες εύσεβών Έλλήνων και Ρώσων. Μετά τήν παννυχίδα εξέτέθη εν τω ναφ τή άγιον λείψανον, ύπερ επί τρείς ήμέρας συνωθούμενοι μετά δακρύων και λατρείας έκτάκτου προσήρχοντο ν' άσπασθώσι πάσης τάξεως άνθρώποι. Κοι αυτοί δε οι εν Οδησσφ έγκατεστημένοι και παρεπιδημούντες διαμαρτυρούμενοι, αποδίδοντες τήν δικαίαν λατρείαν εις τή άγιον λείψανον του ίερομάρτυρος του χριστιανισμού οικουμενικού πατριάρχου, εξελέξαντο επιτροπήν εκ των προκρίτων, ήτις προσήλθεν εν τω ίερφ ναφ και άσπασαμένη μετά δακρύων και σεβασμού τή άγιον λείψανον προσήνεγκε σταυρόν εξ άνθέων, δστις και ένταύθα έκομίσθη, διότι κέκτηται ούτος ιστορικήν διά τούς Έλληνας σημασίαν.

Τήν παρασκευήν 9 άπριλίου μ. μ. μετεκομίσθη τή άγιον λείψανον εκ του όρθοδόξου ελληνικού ναού της άγιης Τριάδος εις τόν καθεδρικόν βεσσικόν ναόν «Σαμπόρι» (Άγιου Πνεύματος) παρακολουθούντων των προϊσταμένων των άρχων της Οδησσού, των εκείσε Έλλήνων και στρατιωτών άνευ ύπλων και άναριθμήτου λαού, διατηρούντος άκμαίον τή πρός τήν θρησκείαν σεβας. Εν τω βωσσικφ καθεδρικφ ναφ έψάλλησαν αι κατάλληλοι.

(1) Εντός της λάρνακος ταύτης, δαπάναις των κατά τή 1821 όμογενών κατασκευασθείσης έτέθη τή πτώμα του πατριάρχου έφ' όσον χρόνον τούτο έτέλει τήν κεκαλονισμένην εν εκείνη τή εποχή τεσσαρακονθήμερον κάθαρσιν.

(2) Η εικών αυτή ήτις ως γνωστόν τίθεται επί των χειρών των νεκρών επί του στήθους αυτών, εύρέθη επί του προσώπου πικανώς αυτή να μετάλλαξεν τήν θέσιν καθ' ήν ώραν έτίθετο τή πτώμα επί του τάφου ή νυν έτε άνεσώρευτο.

εύχαι και είτα οι παρακολουθήσαντες ύπέστρεψαν εις τή ίδια.

Τήν επούσαν, 10 μηνός, περί τήν 9 ώραν π. μ. έτελέσθη ή μεγάλη θρησκευτική τελετή και άπεδόθησαν τω άγιφ λειψάνω βασιλικαί άληθώς τιμαί. Ο σεβ. μητροπολίτης Οδησσού και Χερσώνος κ. Δημήτριος έτέλεσε μετά τριών άλλων άρχιερέων 60 ίερέων και 4 Έλλήνων άρχιμανδριτών τήν θείαν λειτουργίαν. Κατά τήν ώραν δε του κοινονικου ο άρχιμανδριτής κ. Αβέρκιος, προσκληθείς ύπό του σεβ. μητροπολίτου Οδησσού, εξεφώνησεν επ' άμβωνος ελληνιστί έκτεταμένον λόγον, κατάλληλον εις τήν ήμέραν ταύτην. Μετά τή τέλος δε της θείας λειτουργίας, όπου παρευρέθησαν εν μεγάλη στολή ο γενικός διοικητής της Οδησσού και Βασσαραβίας, ο πολιάρχης, ο δήμαρχος και άπαντα αι στρατιωτικά και πολιτικά άρχαι μετά του στρατου και άναριθμήτου πλήθους λαού, έτελέσθη λιτανεία κατασκευτική διαρκέσασα μέχρι της ήμισείας μετά μεσημβρίαν ώρας. Περαιτωθείσης της λιτανείας έγένετο ή έκφορά του άγιου λειψάνου κατά τήν αυτήν άκριβώς ήμέραν και ώραν, καθ' ήν πρό ήμισείας αϊώνος ο αϊοόδημος έθνάρχη; οδηγούμενος εις τήν άγγλόνν ύφίστατο τήν μαρτυρικόν θάνατον. Η τελετή της έκφορας ήτο κατασκευτική και μετά λαμπρών πομπών και μοναδικής στρατιωτικής παρατάξεως έτελέσθη. Προπορεύοντο του λειψάνου ίλαι κοζάκων, μετ' αυτούς είποντο δύο συντάγματα πεζικού. Είτα ήκολούθηον τή βαρύτιμα εξαπτέρυγα και οι φανοί άπασών των εν Οδησσφ ίερώων ναών και μετ' αυτά 60 και πλέον ίερείς, δμοιομόρφους ίερατικής φέροντες χρυσοφ άντους στολάς, 3 άρχιερείς και ο Σ. μητροπολίτης. Κατόπιν έφέρετο τή άγιον λείψανον του πατριάρχου κεκαλυμμένον διά πολυτίμου χρυσοφράτου καλύμματος δωρησθέντος ύπό του άρχιερούς πατριώτου κ. Ιωάννου Βουτσινά. Ένθεν και ένθεν του άγιου λειψάνου έπορεύοντο στρατιώται και έπισθεν αυτού ήκολούθηον αι άρχαι, ή ελληνική επιτροπή και 80 χιλιάδες άνθρώπων πάσης τάξεως και θρησκείας. Τελευταίον δε έπορεύοντο δύο έτερα συντάγματα πεζικού και 4 ίλαι κοζάκων. Καθ' όλον τή διάστημα από του ναού μέχρι της αποθάρας τή άγιον λείψανον εθουμάζον 4 άρχιδιάκονοι οι δε ακολουθούντες, Έλληνες και Ρώσσοι κρουνητόν έχονον δάκρυα επί τή μετακομίσει του λειψάνου τούτου, πρής 3 επί πενήτηντα έτη άπέδιδον λατρείαν και ύπει είχον ως παρηγορίαν εν μέσφ αυτών. Περαιχθέντος του λειψάνου εν τούττη μεγαλοπρεπή και συγκινητική παρατάξις διά των κωριτέρων δδών της Οδησσού έκομίσθη εις τήν αποθάραν, οπίθεν μετ' όλίγον άπεβιβάσθη επί του πλοίου. «Επί τή αποθάρα 3 εξεφωνήθησαν λόγοι, ήτοι, ύπό του φιλοπάτριδος όμογενούς κ. Ι. Γ. Βουτσινά, του ίεροκήρυκος κ. Αγαθαγγέλου, του δημαρχέοντος κ. παρέρου (3) Οδησσού, του πανος άρχιμανδριτου της ελλην. εκκλησίας κ. Βουλισμά, του βώσσου έφημερίου του καθεδρικου ναού και του κ. Κ. Κοντοπούλου. Μετά τή πέρας των λόγων τή λείψανον έπεβιβάσθη εν μέσφ των ύστάτων τιμών και των διακρυρόσούντων πολιτών επί του άτμοπλοίου, ύπερ πλησιέστατα της ξηράς ήτον ήγκυροβολημένον και ύπερ γέφυρα κομφοτάτη συνέδεε μετά της ξηράς, καθ' ήν ώραν τή λείψανον έτέθη εν τω άτμοπλοίω εισώμενη εν αυτφ ο λαός και διά δακρύων και φωνών εξεδήλου τή τή; ύλύπης αίσθημα ύπερ επί τή αποχωρίσει του ίερού λειψάνου ήσθάνετο. Τή νεκροστόλον «Βυζάντιον» μετά παρελευσιν όλίγης ώρας εν μέσφ των χρετισμών των πλοίων ής τήν άγκυραν και ήνήχθη εις τή πέλαγος προπεμπόμενον ύπό των ευχών του Θεωμένου πλήθους. Τοιαύτη ύπέρξεν εν περιλήψει ή γενομένη πρός τή άγιον λείψανον του πατριάρχου τελετή. Ο τηλεγράφος άνα παπαν στιγμήν πανταχού της ύψηλίου διεβίβαζεν ειδήσεις περί της ανακομιδής του λειψάνου, ο δε άγγλικός Χρόνος έπεμψεν επί τούτω ίδιον ανταποκριτήν ίνα περιγρήψη τή συμβάντα.

«Και αυτά τή στοιχεία του κόσμου συνεκινήθησαν επί τή περιστάσει ταύτη και τήν συγκίνησιν των έδειξαν έμπράκτως. Τή νεκροστόλον «Βυζάντιον» έσχε πλούν αίσιν και γαλήνιον. Η Μαύρη θάλασσα, ή; τή άγρια κύματα τόσα κατ' έτος αριθμοσσι θύματα ναυαγών, εν ή στιγμήν διασχίζετο ύπό του ελληνικού άτμοπλοίου, του κομίζοντος τή ίερόν του Πατριάρχου λείψανον, έτήρει γαλήνην έκτακτον εις τή χρονία των ναυτίλων, άναμνηστικόν ότι πρό 50 έτών επέστρεψεν εις τή νεκρόν σώμα να διέλθη εκείθεν.»

(Εκ της «Παλιγγενεσίας» αρθ. 2460 τής 17 άπριλίου 1871)

(3) Ο φιλογενέστατος όμογενής κ. Μαρασλής, επίτιμος άντιπρόσωπος του Γενικου διοικητου, μυρία προσήνεγκεν ύπηρεσίας καταβλήων συνάμα μόνος τας της έκφορας του λειψάνου γενομένας δαπάνας. Τοιούτους φιλοπατριδας υίου; έγκυαχται ότι έχει ή Ελλάς.

Εν Κερκύρα, τή 22 άπριλίου 1871.
Τυπογραφείον «Αθηνα»
Άρσενίου Κόου.

Αρ Εισ
533
VI 59

